

Clinton zitten eigenlijk rechts van het midden. Zeker in vergelijking met Europa."

Obama zou toch een eind maken aan de macht van Wall Street. Is dat niet gelukt?

"Er is niets veranderd. Alleen de gezondheidszorg voor de armeren in de bevolking is door Obama's Medicare-plan verbeterd, maar over het grotere geheel bezien is dit marginale vooruitgang.

President Franklin Roosevelt zei ooit "bankiers haten mij en ik verwelkom hun haat". Als je kijkt naar de adviseurs van Obama dan zijn dit vrijwel zonder uitzondering mensen met een Wall Street-achtergrond.

Bill Clinton was de eerste democratische president die zich inliet met bankiers. Hij zei eigenlijk: "als de bancaire sector voor mij kiest, zorg ik er voor dat de democratische partij naar rechts opschuift". Toen Clinton de presidentverkiezingen won, zorgde hij voor een enorme deregulering in de financiële sector die uiteindelijk voor de grote rotzooi in de kredietcrisis heeft gezorgd."

Banken zijn machtig, maar zijn zij de enige met invloed?

"Nee, naast de banken zie ik op dit moment drie lobbygroepen die aan de touwtjes trekken in Washington. De groepen lijken allemaal een zekere mate van onschendbaarheid te hebben.

De eerste groep is het leger. Die heeft complete onschendbaarheid. Als er een rapport is waaruit blijkt dat er gemarteld is door de CIA verdwijnt dit rapport direct in de prullenbak. Dan is er Big Oil, de grote oliemaatschappijen, die geen enkele verantwoordelijkheid neemt als het gaat om klimaatverandering. De derde onaantastbare groep is de gezondheidszorg. Die is de duurste ter wereld. Zoals gezegd vind ik de vierde lobbygroep, de financiële sector, ronduit corrupt.

Ik ben er van overtuigd dat als je deze vier industrieën bijeen laat

'NAAST DE BANKEN ZIE IK OP DIT MOMENT DRIE LOBBYGROEPEN DIE AAN DE TOUWTJES TREKKEN IN WASHINGTON'

komen en hen vraagt om optimale regels en wetten te bedenken, je in de buurt komt bij de huidige situatie. Natuurlijk kunnen de belastingen nog lager, maar verder zou er weinig veranderen."

U bent geen fan van de financiële sector. Heeft de sector dan helemaal niets geleerd?

"Nee, veel wat in de sector gebeurt is pure fraude. Neem een zakenbank als JP Morgan die bijna elke week naar buiten komt met een miljardenboete. Deze bank ziet de miljarden dollars die aan boetes worden betaald als een reguliere kostenpost voor de bedrijfsvoering. Zolang het bedrag dat zij verdienen met de wet overtreden hoger is dan de boetes die zij moeten betalen, gaan bankiers door met dit soort praktijken.

De zaak Steven Cohen van het in opspraak geraakte hedge fonds SAC Capital is een ander voorbeeld. Verschillende werknemers van dit fonds zitten in de gevangenis van-

wege handelen met voorkennis en SAC Capital heeft hiervoor schuld bekend. Maar de hoogste manager Cohen mag zelf voor eigen rekening blijven handelen met de 10 miljard dollar die hij met voorkennis heeft verdiend."

En beleggers, zouden die ook meer verantwoordelijkheid moeten nemen?

"Ik vind dat grote beleggers als pensioenfondsen hun belangen in de meest milieuvriendelijke oliebedrijven moeten verkopen.

Meer in het algemeen ben ik voorstander van de Nederlandse regels voor ondernemingsbestuur. In dit land moeten bedrijven verantwoording afleggen aan alle stakeholders en niet alleen aan de aandeelhouders zoals in de VS. In Amerika heeft een topman niet alleen de mogelijkheid om kosten af te wentelen op andere stakeholders maar de plicht. Dat krijg je als je laat vastleggen dat een bedrijf de wettelijke plicht heeft om aandeelhouderswaarde te maximaliseren."

U bent momenteel veel bezig met ontwikkelingseconomie. Budgetten voor ontwikkelingshulp liggen onder vuur. Is dat erg?

"Ik kan je niet vertellen hoe groot mijn teleurstelling in Nederland is. Er waren altijd vijf landen – Nederland, Denemarken, Zweden, Noorwegen en Luxemburg – die meer dan 0,7 procent van het nationaal inkomen aan ontwikkelingshulp uitgaven. Na veel inspanningen is daar recent het Verenigd Koninkrijk bij gekomen,

maar tegelijkertijd is Nederland uit de groep gevallen.

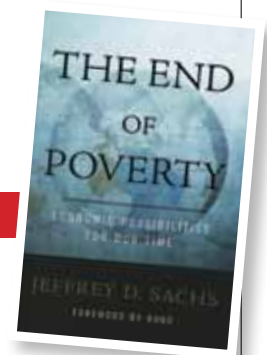
Iedereen zag Nederland altijd als een van de meest verantwoordelijke landen ter wereld. Het is belangrijk dat dit terugkomt. Ontwikkelingshulp is meer dan ooit nodig."

Daarmee zegt u indirect dat ontwikkelingshulp werkt. Politici hebben daar meer dan ooit hun twijfels over.

"Natuurlijk zijn er vormen van ontwikkelingshulp die niet werken, zoals het uitdelen van blanco cheques. Maar dat betekent niet dat ontwikkelingshulp helemaal nooit werkt. Politici die dat zeggen hebben nooit de tijd genomen om goed naar de data te kijken.

In de laatste decennia ben ik betrokken geweest bij projecten op het vlak van aids, malaria en tbc in Afrika en hier is geweldige vooruitgang geboekt. Je kan niet naar die statistieken kijken en zeggen: "dit is geldverspilling".

De Nederlandse overheid zou moeten investeren in gezondheidszorg en educatie, en dan voornamelijk in de allerarmste landen ter wereld. Dit is niet alleen een morele verplichting, het is ook noodzakelijk vanuit een praktisch oogpunt. Als het Westen wegstijgt, zullen we steeds geconfronteerd worden met problemen als ebola en massamigratie."

THE END OF POVERTY

Bestseller

Zijn doorbraak bij een breed publiek beleefde Jeffrey Sachs met de bestseller uit 2005 *The End of Poverty*. Het voorwoord is geschreven door U2-zanger Bono die sindsdien samen met Sachs op-

trekt om aandacht te vragen voor armoedebestrijding. In het boek ontvouwt Sachs zijn plannen om voor 2025 de extreme armoede uit de wereld te bannen.